

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **A. T.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 marca 2024 r.

zażalenia skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału VII Sądu Okręgowego w
Częstochowie

z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt VII Ka 646/23,

o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku

Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 10 października 2023 r., sygn. akt VII Ka 646/23,

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie uchylić.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt VII Ka 646/23 odmówiono przyjęcia wniosku skazanego A. T. - złożonego w administracji Aresztu Śledczego W. w dniu 20 listopada 2023 r. - o sporządzenie na piśmie i doręczenie mu wyroku tego sądu z dnia 10 października 2023 r. wraz z uzasadnieniem. Z treści zaskarżonego zarządzenia wynika, że wniosek

skazanego został złożony po terminie. Powyższe, zgodnie z art. 422 § 3 k.p.k., obligowało do odmowy przyjęcia wniosku.

Na zarządzenie to zażalenie wniósł skazany, zarzucając mu obrazę „*prawa materialnego art. 422 § 3 k.p.k. oraz art. 457 § 2 k.p.k.*” i domagając się jego uchylenia i nakazania sądowi I instancji sporządzenia uzasadnienia oraz doręczenie wraz z odpisem wyroku skazanemu.

W uzasadnieniu zażalenia skazany zwrócił uwagę, że nie został doprowadzony na ogłoszenie wyroku w postępowaniu odwoławczym a niezwłocznie po poinformowaniu go przez sąd o zapadnięciu wyroku w sprawie odwoławczej skazany wystąpił z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia tego wyroku. W ocenie skazanego „*w świetle art. 422 § 2 a k.p.k. zarządzenie wydaje się kuriozalne*” nadto jego obiekcje budzi „*wydanie zarządzenia przez Przewodniczącego Wydziału nie Prezesa Sądu*”.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zaskarżone zarządzenie należało uchylić.

Trzeba zauważyć, że zgodnie z treścią art. 422 § 1 k.p.k., zasadą jest, że w postępowaniu zwyczajnym termin zawity do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku dla każdego uprawnionego wynosi 7 dni, przy czym termin ten biegnie od daty ogłoszenia wyroku. Obowiązek doręczenia orzeczenia uaktualnia się jedynie w razie spełnienia warunków określonych w art. 422 § 2 a k.p.k., tzn. jedynie wobec oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i - pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok - nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku.

W rozpoznawanej sprawie oba te warunki z art. 422 § 2a k.p.k. zostały spełnione. Jak wynika z akt sprawy (k. 450) skazany w dniu 26 czerwca 2023 r. w administracji Zakładu Karnego w H. złożył wniosek m.in. o doprowadzenie go na rozprawę apelacyjną. Postanowieniem z dnia 2 października 2023 r. wniosku tego nie uwzględniono, odmawiając sprowadzenia oskarżonego na rozprawę odwoławczą, uznając, że obecność obrońcy zapewnia mu właściwą reprezentację (k. 475). Rzecz w tym, że skazany był reprezentowany w postępowaniu apelacyjnym przez obrońcę z urzędu, którego obowiązki wygasły po prawomocnym zakończeniu postępowania, tj. z chwilą ogłoszenia wyroku sądu drugiej instancji (art. 84 § 2

k.p.k.). Oznacza to, że od tej chwili skazany powinien być traktowany jak osoba nieposiadająca obrońcy, gdyż obowiązek działania na jego rzecz dotychczasowego obrońcy z urzędu ustał. Obrońca z urzędu nie miał obowiązku złożenia wniosku o sporządzenia na piśmie i doręczenie skazanemu uzasadnienia sądu odwoławczego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2016 r., V KZ 19/16).

Co prawda z akt sprawy wynika, że Sąd Okręgowy w Częstochowie doręczył skazanemu odpis wyroku (k. 552) w dniu 18 października 2023 r. tyle tylko, że jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 10 października 2023 r. doręczenie to miało mieć charakter wyłącznie informacyjny (k. 481), a więc nie zawierało odpowiedniego pouczenia skazanego o terminie i sposobie złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wydanego wówczas wyroku. Przy okazji nadmienić też trzeba, że w treści protokołu rozprawy odwoławczej również wskazano błędne pouczenie.

Skoro zatem na Sądzie Okręgowym w Częstochowie z urzędu ciążył obowiązek doręczenia skazanemu wyroku z dnia 10 października 2023 r. wraz z odpowiednim pouczeniem (art. 16 § 1 k.p.k.), to brak takiego pouczenia nie może skutkować przyjęciem tezy, że złożony przez skazanego wniosek uznać trzeba za wniesiony po terminie (art. 16 § 2 in fine k.p.k.). Dopiero od daty skutecznego pouczenia oskarżonego o początku biegu terminu (art. 422 § 2a k.p.k.) należało liczyć termin zawity z art. 422 § 1 k.p.k. Wobec braku takiego pouczenia, wniosek oskarżonego należy traktować jako złożony w terminie.

Z tych powodów należało orzec jak w sentencji.

[J.J.]

[ał]

